

MTS:n mielipidetutkimusraportin info
1.12.2021 klo 11.30, Ostrobotnia Helsinki

Avauspuheenvuoro, MTS:n puheenjohtaja,
yhteyspäällikkö Harri Järvinen

Hyvää myöhäistä aamupäivää kaikille sekä täällä Helsingin Ostrobotnian juhlasalissa että siellä jossain teams-linkin päässä. Lämpimästi tervetuloa MTS:n mielipidetutkimusraportin infoon.

Maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnasta annetun asetuksen mukaan MTS:n tehtävänä on mm:

” teettää ja julkaista tutkimuksia turvallisuuspolitiikkaa ja maanpuolustusta koskevasta mielipideilmastosta ja kansalaisten henkisestä kriisinkestokyvystä;”

Tätä asetuksen määräämää tehtävää olemme täällä nyt yhdessä toteuttamassa. Ajankohtakin on mitä mielenkiintoisin. Käsittelee eduskunta parhaillaan puolustusselontekoa puolustusvaliokunnan mietinnön pohjalta. Lisäksi parlamentaarisen asevelvollisuuskomitean mietintö saatiin julki viime perjantaina. Komiteaa esittää mm. kutsuntajärjestelmän muuttamista siten, että kutsunnat koskisivat sekä miehiä että naisia.

MTS kysyi jo viime vuonna kutsuntojen laajentamisesta myös naisille, ja tämä kysymys on mukana myös tänä vuonna. MTS:n tulosten perusteella komitean esitykset ovat oikeansuuntaisia, koska vain reilu neljännes on sitä mieltä, ettei nykyistä kutsuntajärjestelmää tarvitse muuttaa. Lokakuun lopulla pidetyssä MTS:n nuorisofoorumissa poliittisten nuorisojärjestöjen puheenjohtajien yksimielinen näkemys toisaalta oli, ettei nykyjärjestelmä huomioi tasa-arvonäkökulmaa.

Ajankohtaisista asioista ei kannata unohtaa sitäkään, että valtioneuvoston päätöstä Suomen uusista hävittäjistä odotetaan aivan lähiaikoina.

Hyvät kuulijat!

Suomen turvallisuuspoliittinen ympäristö on jännitteinen. Olemme jo jonkin aikaa seuranneet tiedotusvälineistä Valko-Venäjän hybridioperaatioita Puolan rajalla sekä kuulleet uutisia Ukrainan ja Venäjän välisistä jännitteistä. Suomenkin rajoilla on siis hyvä olla tarkkana.

Globaalin pandemian keskellä olemme eläneet jo lähes kaksi vuotta, ja edelleen huolena ovat mm. terveydenhuoltomme kantokyky ja uudet virusmuunnokset. Kansankunnan kriisinsietokyky sekä meillä että muissa maissa on ollut koetuksella.

Nyt julkistettavan kyselyn perusteella valtaosa suomalaisista kuitenkin katsoo, että erilaisiin tartuntatauteihin, epidemioihin on varauduttu joko erittäin tai melko hyvin. Se antaa hyvän pohjan tulevillekin toimille. Toki on huomattava, että kysely on tehty ennen eteläisestä Afrikasta ilmennyttä virusmuunnosta.

Hyvät kuulijat!

MTS:n mielipidetutkimus on tänäkin vuonna tehty hybridimallilla, eli puolet vastauksista on kerätty Taloustutkimuksen internet-paneelissa ja puolet henkilökohtaisina haastatteluina.

Menemättä vielä yksityiskohtaisemmin tuloksiin voin todeta, että suomalaisten näkemykset ulko- ja turvallisuuspolitiikan kysymyksistä ovat melko vakaita. Suomessa ulko- ja turvallisuuspolitiikassa on perinteisesti valinnut kohtuullisen hyvän konsensus, mikä näkyy tämänkin tutkimuksen tuloksissa.

MTS:n mielipidetutkimuksen tärkeä anti on myös se, että monen kysymyksen kohdalla löytyy aikasarja, trendi, jolloin myös

muutokset havaitaan paremmin. Esimerkkinä tästä on mm. kysymys sotilaallisesta tilanteesta Suomen lähialueella. Vuonna 2014 tapahtui selvä muutos uhkaavampaan suuntaan, ja ikävä kyllä siinä se on pysynyt.

Tai kun katsomme eri tahojen vaikutusta Suomen turvallisuuteen, voidaan havaita esimerkiksi Kiinan kohdalla selvä muutos muutaman viime vuoden kuluessa. Voitaneen siis todeta, että kansalaiset seuraavat tarkasti, mitä ympärillämme tapahtuu.

MTS:n puheenjohtajana haluan lausua kiitokset MTS:n tutkimusjaostolle ja Taloustutkimukselle hyvästä työstä tutkimuksen valmistelusta ja toteutuksesta. Toivon, että uusi raportti kuluu käytössä, ja eri tahot voivat hyödyntää sitä omassa toiminnassaan. Näin on myös uskominen, sillä MTS:n raportin tuloksia on usein siteerattu ja käytetty eri yhteyksissä. Näin MTS toteuttaa omaa asetuksessa annettua tehtäväänsä.

Hyvät kuulijat!

Seuraavaksi kuulemme tulosten tarkemman esittelyn MTS:n pääsihteeri Heli Santalan kertomana ja sen jälkeen MTS:n tutkimusjaoston puheenjohtaja, kansanedustaja Ilkka Kanerva käyttää kommenttipuheenvuoron. Tämän jälkeen on aikaa kysymyksille. MTS:n puheenjohtajana olen myös valmis vastaamaan kysymyksiin ja osallistumaan keskusteluun.

Lopuksi haluan muistuttaa siitä, että MTS:n työ jatkuu vielä tämän vuoden puolella joulukuun 15. päivänä järjestettävällä Afganistan-seminaarilla. Ajankohtaista tietoa on siis taas luvassa.

Olkaa tervetulleita tuolloin seminaariimme, mutta nyt olkaa ensin tervetulleita tähän mielipidetutkimuksen julkistamistilaisuuteen. Kiitos!